

І. М. Шевченко, І. Г. Марченко,

вчителі початкових класів

Світловодської загальноосвітньої

школи I – III ступенів № 7,

м. Світловодська

ВЧИМОСЯ БУТИ ДОБРИМИ ЛЮДЬМИ

(урок з використанням ІКТ для учнів 2 класу)

Мета і завдання: ознайомити учнів із поняттями і законами доброти, честі, справедливості; формувати у школярів найвищі людські цінності: ввічливість, милосердя, людську гідність, чуйність, любов і повагу до ближнього, відрізнити добре від поганого; розвивати творчу уяву, мислення, пізнавальний інтерес; виховувати бажання бути добрим, чуйним, творити добро у повсякденному житті.

Обладнання: технічні засоби (проектор, комп'ютер), фонограми пісень та мелодій, добірка прислів'їв, ілюстрації до казок, картки до гри, ножиці.

Хід уроку

I. Організація класу до уроку.

1. Створення позитивного настрою.

Станьте, діти, ви рівненько

Посміхніться всі гарненько.

На місця сідайте чемно

Хай мине час недаремно.

2. Стимулювання та мотивація пізнавальної діяльності.

Вчитель. - Доброго дня, дорогі діти! А день сьогодні дійсно добрий тому, що людським теплом і добротою зігрите серце.

(Слайд 1, 2)

Добро і Зло - це зовсім не сусіди.

Живуть вони на двох материках.

На першому, де Зло, там завжди біди,
Там де Добро - приносить щастя птах...

В країні Зла чорніє день і нічка,
Росте там сад, мов хащі в бур'янах,
Тече у нім зловісна чорна річка,
Що не наснитися в найстрашніших снах...
Там де Добро панує - там усюди
Бує цвіт, дерева у плодах,
І в мирі там живуть скрізь добрі люди,
Не знають, що це "горе", "зло" і "страх"...

Сміється на весь світ Добра країна,
І плаче на весь світ країна Зла.
Завжди Добро хай обира людина,
Щоби у щасті й радості жила!..

II. Актуалізація опорних знань.

1. Повідомлення теми і мети уроку.

Вчитель. - Поверніться, будь-ласка, один до одного, візьміться за руки. Ви відчуваєте тепло ваших рук. Це тепло і ваших сердець. Воно зігріває вас так, як і багатство ваших душ може зігріти ближнього.

(Слайд 3)

Розпочинається година доброти,
Тож прошу Вас серця свої відкрити,
Щоб зрозуміти і запам'ятати,
Лише з добра усе бере початок!
Мудрець сказав: «Краса врятує світ!»
Але уже на протязі століть
Панує істина проста:
«Наш світ рятує доброта».

2. Відеокліп «Людина починається з добра». (Слайд 4)

3. Гра «Валіза доброти». (Слайд 5)

(Учитель вивішує на дошці малюнок валізи. Учні починають збирати до неї необхідні «речі» — слова, які асоціюються з поняттям «доброта»,

вибираючи їх із слів, запропонованих вчителем, а вчитель переміщає картки до валізи.

Список орієнтовних слів на картках:

Доброзичливість, тактовність, ненависть, байдужість, хитрість, справедливість, миролюбність, життєрадісність, почуття гумору, любов, жадібність, чесність, чуйність, співчуття, повага, щирість, злість, заздрість.)

- Діти, у нас залишилися слова. (Вчитель перелічує слова)
- Що символізують вони?

4. Словничок.

Вчитель. - Яке ж значення слова «добро» за словником?

Добро – гарні і корисні справи, які можна зробити на благо людей, привітність, ласка, прихильність.

(Слайд 6)

Доброта — це ще й співчуття, щирість і щедрість людської душі і велика любов. Але добра людина з прихильністю і з любов'ю ставиться не лише до людей, а й до рослин і тварин. Адже всі ми — частинка живої природи. Всім однаково боляче, коли нас ударять, всім однаково образливо, коли нас принижують. Тому добра людина не образить, не принизить і не завдасть нікому болю. Адже людина повинна вміти співчувати, допомагати ближньому, по-дружньому ставитися до товаришів і до всіх людей. А твоє ставлення до тварин, тобто те, як ти вмієш поводитися з собачкою чи котиком, з пташкою чи метеликом, з маленькою мишкою чи з великим конем, відразу відкриє для всіх, яка ти людина, чи є у твоєму серденьку любов, співчуття, чуйність, ласка. Добра людина не буде бездумно нищити і ламати деревце чи квітку лише тому, що їй так захотілося. Не стане ловити яскравого метелика чи співочу пташку або маленького жучка для свого задоволення, бо знає, що всі мають право на життя. І людина не повинна нищити і вбивати, а лише творити, примножувати красу цього світу, берегти його і любити. Добра людина дивиться на тварину лагідно, в її очах любов і ласка. І слова у такої людини теплі і лагідні. А інтонація голосу — ніжна. Добра людина тваринку не вдарить, бо знає, що їй боляче.

(Слайди 7, 8, 9, 10, 11)

III. Основна частина.

- 1. Робота над оповіданням В. О. Сухомлинського «Добре слово»:**
 - а) читання оповідання вчителем;**

ДОБРЕ СЛОВО

В однієї жінки була маленька донька Оля. Коли дівчинці виповнилося п'ять років, вона тяжко захворіла: простудилась, почала кашляти й танула на очах. До нещасної матері почали приходити родичі: Олині тітки, дядьки, бабусі, дідусі. Кожен приносив щось смачне й поживне: липовий мед і солодке коров'яче масло, свіжі лісові ягоди й горіхи, перепелині яєчка й бульйон з курячого крильця. Кожен говорив: "Треба добре харчуватися, треба дихати свіжим повітрям і хвороба втече в ліси й на болота".

Оля їла мед у стільниках і солодке коров'яче масло, лісові ягоди й горіхи, перепелині яєчка й бульйон з курячого крильця. Але нічого не допомагало - дівчинка вже ледве вставала з ліжка.

Одного дня біля хворої зібрались усі родичі. Дідусь Опанас сказав: - Чогось їй не вистачає. А чого - і сам не можу зрозуміти. Раптом відчинились двері і в хату ввійшла прабабуся Олі - столітня Надія. Про неї родичі забули, бо багато років сиділа прабабуся Надія в хаті, нікуди не виходила. Але почувши про хворобу правнучки, вирішила навідати її. Підійшла до ліжка, сіла на ослінчик, взяла Олину руку в свою, зморшкувату і маленьку, й сказала:

- Немає в мене ні медових стільників, ні солодкого коров'ячого масла, немає ні свіжих лісових ягід, ні горіхів, немає ні перепелиних яєчок, ні курячого крильця. Стара я стала, нічого не бачу. Принесла я тобі, мила моя правнучко, один-єдиний подарунок: сердечне бажання. Єдине бажання залишилось у мене в серці - щоб ти, моя квіточко, видужала й знову раділа ясному сонечкові.

Така величезна сила любові була в цьому доброму слові, що маленьке Олине серце забилося частіше, щічки порозовішали, а в очах засяяла радість.

- Ось чого не вистачало Олі,- сказав дід Опанас.- Доброго слова.

б) обговорення;

-Що трапилося з Олею?

-Як родичі рятували дівчинку?

-Що зробила прабабуся Надія?

-Що повернуло дівчинку до життя?

-То в чому велика сила?(В доброму слові).

- Чому вчить нас це оповідання?(Бути уважним, турботливим до хворих, близьких, батьків; вміти співчувати).

2. Фізкультхвилинка «Райдуга» (Слайд 12)

3. Хвилинка українського фольклору

Робота в групах.

(Для 3 груп дітей даю завдання зібрати прислів'я із двох частин.)

Вчитель. - Найбільш точно і коротко висловлюються наші думки в прислів'ях і приказках. Спробуйте скласти прислів'я і поясніть, як ви їх розумієте.

(Кожна група отримує по 4 картки з частинами прислів'їв.)

1 група

Хто людям добра бажає...	той і собі має.
Вчись робити добро, ...	тоді погане на ум не прийде.

2 група

Не одежа красить людину, ...	а добрі справи.
З добрим дружись, ...	а лихих стережись.

3 група

Людина без добра, ...	що соловей без пісні.
До доброї криничка ...	стежка протоптана.

4. Гра «Казковий герой-добрий чи злий»

Вчитель. - Діти, ви любите казки? У казках зустрічаються добрі та злі герої. Зараз пограємо в гру. Я буду показувати малюнок казкового героя, а ви будете відповідати, добрий він чи злий. Якщо добрий, ви радісно поплескаєте у долоні, якщо злий – закриєте обличчя долоньками. (Вчитель показує малюнки Телесика, Червоної Шапочки, Попелюшки, Карабаса-Барабаса, Баби Яги, Кощея, Снігуроньки, Мальвіни)

(Слайди 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19)

5. Інтерактивна пауза «Мікрофон».

Вчитель: - Що ти скажеш, якщо:

- твій друг травмував коліно і йому боляче;
- твоя подружка згубила ручку і плаче;
- твої друзі бігають по коридору;
- у тебе є велосипед, а в твого друга немає;
- у твого сусіда по парті немає олівця, лінійки;
- ти ненароком штовхнув дівчину;
- в автобусі ти сидиш, а бабуся стоїть;
- при тобі насміхаються з дівчини?

IV. Підсумок уроку.

1. Гра «Дерево добрих справ». (Слайд 20)

Вчитель. - Діти, підкажіть, доброта – це якість людини, що дається при народженні, чи її потрібно виховувати?

(Діти висловлюють свої думки).

- Я також довго думала над цим питанням і дійшла до висновку, що людина повинна постійно удосконалювати себе на протязі життя.

Відсьогодні у нашому класі буде поряд з вами жити «дерево добрих справ». Воно допоможе нам планувати важливі справи, які ми запишемо на листочках-долоньках. Весною і влітку дерево буде зеленим, восени – жовтим, а взимку – білосніжним. Надворі початок осені, і наше дерево доброти сьогодні одягнеться у зелене і жовте вбрання. Я пропоную кожному взяти один листочок, обвести свою долоньку, вирізати і записати на ньому ту добру справу, яку ви плануєте зробити восени. Коли ж ці справи будуть виконані, листочки замінимо на нові. Беріться до роботи.

(Слайд 21)

(Учні пишуть свої задуми, звучить пісня «Стежина добра» Наталії Май)

(Деякі учні на прохання вчителя зачитують свої записи)

- Ну що ж, нехай тоді оживе наше «дерево надії, ласки і добра».

2. «Вузлики» напам'ять.

Вчитель. – Діти, ви подарували дереву листочки доброти, а ДЕРЕВО дарує вам вузлики напам'ять.

(Вчитель читає з плакату)

Вузлики напам'ять:

-Ти людина. А людина несе відповідальність за те, що відбувається у світі.

-Добра людина схожа на ясне сонечко, тому що всіх вона вміє зігріти своєю любов'ю, турботою, ласкою, щирістю та щедрістю.

-Ти відповідаєш за того, кого приручив!

-Людина у світ приходить для добра.

-Не накопичуй в серці образ і зла, щоб не стати жорстоким і лютим. Умій прощати!

-Будь завжди добрим, носи у своїй душі світле сонечко любові до всього світу, адже ти — Людина!

- Ну що ж, любі діти. Підходить до завершення наш урок. Я вірю в те, що відсьогодні стала добрішою кожна дитина. Я вірю, що запалений

вогник доброти поселиться у ваших серцях і з ним ви будете іти по життю до своєї мети.

Нехай любов земна і доброта сердечна

Завжди крокують поруч з вами у житті.

(Слайд 22)

3. Фотокліп «Добра пісня» Наталія Май.

Список використаних джерел:

1. Інтернетресурси «Острів знань». Відкритий інтерактивний творчий захід "Людина починається з добра", Григорець Олена Анатоліївна.
2. 1. Астахова М.П. Твори добро // Позакласний час – 2007. - № 11. – С.25 – 26
3. 2. Буркун М.П. Краплинка доброти // Позакласний час – 2009. - № 9. – С.13 – 15
4. 3. Шушаріна А.П. Добро – це я // Розкажи онуку – 2008. - № 8. – С.10 – 12
5. Карта сайта - www.uroki.net
6. [krasotkina.com](http://krasotkina.com/content/свята/Доброта)content/свята/Доброта — це краса...
7. [perezvin.at.ua](http://perezvin.at.ua/load...ljudina_pochinaetsja_z_dobra...)load...ljudina_pochinaetsja_z_dobra...
«Людина починається з добра»
8. Пісні Наталії Май. [http:// vkmonline.com](http://vkmonline.com)